

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 31.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimes.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 28 MAART.

Volgens het wetsontwerp van onmiddellijke vergoeding der militanen zouden de ouders en de militanen, wier vader en moeder overleden zijn, welke eene rechtstreeksche belasting van meer dan 50 franken betalen, geen recht tot de maandelijksche schadeloosstelling hebben.

De uitgave welke de Staat jaarlijks, door die uitzondering, zou sparen, wordt geschat op 80 duizend franken. Die som, schijnt ons te gering om eene wet van uitneming te maken, die in zekere gevallen op schreeuwend onrecht zal uitkomen.

De Staat betaalt pensioenen van duizende en duizende franken aan rijke ambtenaars ondanks hunnen rijkdom en men zou de maandelijksche vergoeding weigeren aan de ouders der militanen die, alhoewel eenen zekeren welstand genietende, door het vertrek van hunnen zoon eene onbetwistbare schade lijden.

Bij voorbeeld, een landbouwer die 51 franken rechtstreeksche belastingen betaalt en wiens zoon onder het vaandel geroepen wordt, is hij niet genoodzaakt eenen dienstbode in de plaats van zijnen zoon te onderhouden om zijn werk op tijd te kunnen verrichten? De uitgaven die de landbouwer voor het houden van eenen dienstbode te doen heeft, vallen hem soms zeer lastig en moeilijk, want men moet het bekennen, dat deze welke eene rechtstreeksche belasting van 51 tot 80 franken betalen allen geene rijke menschen zijn, en er met duizende huisgezinnen in dien toestand verkeeren. Het zou dus eene schreeuwende onrechtvaardigheid zijn een deel der bevolking de maandelijksche schadeloosstelling te weigeren die aan de ouders der onder de wapens geroepen militanen zal toegekend worden, omdat het eenen geringen welstand geniet; ook hopen wij dat onze afgeveerdigden de zaak zullen verstaan gelijk wij, die uitzondering zullen verwerpen en ze slechts toepassen aan de ouders der militanen of de militanen zelve welke eene grondbelasting van 150 à 200 franken betalen.

De lagere onderwijzers.

Het « liberalisme » is de steunstoek der gemeente-onderwijzers. Zonder het « liberalisme » zouden onze schoolmeesters allen van honger en gebrek omkomen.

Dat leest men 52 maal per jaar in de « liberalen » bladen, met de bijvoeging, dat de katholieken al de schoolmeesters verfoeien.

De Brandstichtster.

(4^e VERVOLG.)

Vrij liet hij thans de mannen, die met de spuit aankwamen, naderen, om den brand te blusschen. Hij ontweek de steeds talrijker toestroomende menschen, want slechts naar een persoon zocht hij in de schaduw van een aangrenzend gebouw, Grietje. Zij stond daar roerloos, met hare oogen strak op de vlammen gericht. Hij ging naar haar toe, zonder dat zij hem bemerkte.

— Zijt gij weer hier? vroeg hij?
— De weerschiin van het vuur stelde hem in staat in hare flikkerende oogen te zien.
— Ja, ik had thuis geen rust antwoorde zij.
— Gij zijt reeds doornat, ging hij voort, terwijl hij hare kleeding betastte.
— Ik voel er niets van.
— Wil gij niet naar huis gaan?
— Neen, neen! hernam zij haastig, terwijl hare oogen de opflinkerende vlammen volgden.

Er kwamen landlieden naar Schmock toe en stoorde hem in zijn onderhoud met Grietje. Na weinige minuten ging het meisje weg, maar ging op eene andere plaats staan, waar zij den brand ongestoord kon gadeslaan.

Schmock verloor haar geen oogenblik uit het oog.

De schout kwam in groote ontsteltenis over het nieuwe ongeluk tot hem en vroeg, of het hem eindelijk gelukt was een spoor van den misdadiger te ontdekken.

— Ja, antwoordde Schmock. Maar laat mij tijd tot morgen vroeg, dan zult, dan moet gij alles kennen. Dit zal voor langen tijd de laatste brand in het dorp zijn!

— De hemel geve het, voegde de schout er bij.
Met een bedrukten blik zag Schmock hem na, toen hij wegging.

De waarheid van die gezegden heeft men verleden week in de Kamers der Volksvertegenwoordigers bewezen gezien. Het « liberalisme » heeft ons zijne groote bezorgdheid voor den volksonderwijzer te bewonderen gegeven.

Er was namelijk spraak van het ontwerp, door den heer baron Kervyn van Lettenhove opgemaakt ter verbetering van het lot der gepensioneerde onderwijzers, en volgens hetwelk diegenen onder hen, welke een pensioen geniet krachtens het reglement van 1852, het vermogen bekomen, om het cijfer van de hun toegekende jaarwedde op betere, mildere grondslagen te doen vaststellen.

Volgens de nieuwe inrichting, gewijzigd en vermeerderd door de middelsekte, zullen de gemeente onderwijzers van den buiten voor het pensioen op dezelfde lijn gesteld worden als die der steden. Het gouvernement zal, ter gemoetkoming van de behoeften, jaarlijks eenen onderstand van 60,000 fr. verstrekken, welke naar gelang der noodwendigheden zal verhoogd worden.

Om te laten oordeelen welk een goed werk de heer baron Kervyn van Lettenhove wil tot stand brengen, zal het genoeg zijn te zeggen dat volgens de huidige wet, zekere onderwijzer, met name Dumont, die twee blinde kinderen heeft, na 40 jaren dienst slechts 500 fr. pensioen geniet, en dat hij, na de aanvaarding des wetsontwerps, recht zou hebben op 750 fr.

De heer baron Kervyn van Lettenhove heeft zijn ontwerp verdedigd, maar verscheidene leden der linkerzijde, onder andere de heeren Pirmez en Frère, hebben getracht stokken in het wiel te steken.

« Er ontbreken ons inlichtingen, » zei de heer Frère.

— Gij hebt al de inlichtingen, die gij vragen kunt, was 't antwoord.

't Is gelijk, M. Frère is niet te vrede, en zou blijkbaar de zaak op nieuw willen doen onderzoeken, aan den kant schuiven.

De kritieken van den heer Pirmez waren even sterk en rechtzinnig. — De discussie was verleden dinsdag tot dat punt.

Wij bevelen de houding der « liberalen, » in deze kwestie, in de bijzondere aandacht der gemeente onderwijzers van den buiten aan. Zij zullen het verslag der Kamer lezende, zich kunnen overtuigen, dat zij van de groote dwarschrijvers al weinig meer dan... groote woorden, nuttelooze blague te verwachten hebben, terwijl daarentegen de katholieken hen werkdadig beschermen.

Dank zij de talrijke helpende handen, werd de verspreiding van den brand te keer te gaan. Het door de vlammen aangegrepen bouwvallige gebouw stortte spoedig in elkander.

Schmock keerde huiswaarts, maar dezen nacht vond hij nog minder rust, dan te voren. De regen had opgehouden. De lucht begon helder te worden, en toen in het oosten de zon opkwam, had deze zich noch slechts door een dunne wolkenlaag heen te werken.

Nauwelijks was de dag aangebroken, of Schmock verliet het huis, weder door het venster, om niemand te storen. Voor den naam van Grietjes kamer mat hij elke duimbreedte gronds met zijne oogen. In de weeke aarde vond hij nog duidelijk de afdruksels harer voeten van den vorigen avond toen zij 't huis gekomen was. Hij haalde weder den maatstok uit zijnen zak en mat ze.

Toen ging hij weer naar zijne kamer. Kortom tijd later kwam de schout bij hem.

— Ik heb geen rust, sprak hij. Gij hebt mij gezegd dat gij mij heden morgend omtrent uwe ontdekking opheldering geven zoudt.

Met een medelijdenden blik rustte het oog van den commissaris op hem. Hij vatte de hand van den schout.

— Al uwe mannelijke kracht wordt er toe vereischt, om dat, wat ik u moet meedeelen, te dragen, sprak Schmock.

De schout zag hem verschrift aan. Nog had hij evenwel geen vermoeden.

— Spreek! Met den misdadiger, die zooveel ongeluk over ons gebracht heeft, kan ik geen medelijden hebben, antwoorde hij.

— En wanneer deze misdadiger of misdadigster nu eens tot uwe bloedverwanten behoorde?

De schout werd voor een oogenblik doodsbleek.

— Ook dan niet, hervatte hij. — Hij begreep niet, dat dit mogelijk zou kunnen zijn. — Spreek ronduit.

Een oogenblik aarzelde Schmock. Nooit in zijn leven had hij zulk eene moeilijke taak gehad; het

Een schandaal.

Wij leveren aan de openbare verachting onzer medeburgers de lafhertige eerloosheden welke het stadhuisblad verleden zaterdag uitspuwde tegen de katholieken die de begrafenissen van den heer de Tiecken hebben bijgewoond.

« Die grijpvogels, zegt het betaald prulblad, hebben eerst hunne prooi losgelaten » toen zij in het graf was gedaald. »

M. de Tiecken, was een oprechte kristen; indien hij in politieke vraagstukken niet altijd van onze gedachte was, in het genootschap van den H. Vincentius à Paulo bevond hij zich aan onze zijde. Wat nog meer is, sedert dat hij de liberale meerderheid op het stadhuis aan het werk gezien had, scheidde hij zich meermalen publiek van de liberalen af, zelfs in de gewichtigste politieke zaken, om zijne stem bij die der katholieken te voegen.

En wanneer die man te sterven komt; wanneer hij door het voorbeeld zijner kristelijke dood eene laatste en plechtige verloochening geeft aan de vriendenkeren en aan de hedendaagsche liberalen, dan zouden de katholieken en de leden van den H. Vincentius à Paulo hunne gebeden niet mogen gaan voegen bij die der Kerk, zonder zich bloot te stellen aan de beleedigingen van den eenen of anderen ellendigen penneknecht verborgen achter een blad dat den naam, maar niets anders dan den naam van *Tongenaar* draagt?

Den dag dat M. de Tiecken begraven werd, deed de *Limburger*, die zeker niet onder de katholieke bladeren kan geteld worden, de volgende verklaring:

« De weldenkende lieden hebben met » innig genoegen bemerkt dat de politieke » tegenstrevers van den dierbaren afgestorven » in groot getal aanwezig waren, om » hulde toe te brengen aan den edelmoedigen » sten van alle burgers, en alzoo het verheven gedacht hebben gehad van alle haat » en wraaklust bij een ontzield lichaam uit » te dooven. »

De naamlooze beleedigers van den bastaard- *Tongenaar* alleen, hebben dat verheven gedacht niet begrepen. Indien de katholieken en de leden van het genootschap van den H. Vincentius, in plaats van de lijklechtigheid bij te wonen, 't huis waren gebleven, dan zou het betaald stadhuisblad juist op de zelfde wijze tegen hun uitgevallen zijn. Met meer schijn van rede zou het uitgeroepen hebben: Geen katholieke was bij den lijdendienst te zien, de politieke haat dezer grijpvogels vervolgt hunne prooi tot in het graf.

aarzelen maakte deze intusschen niet gemakkelijker.

— Ik moet het u zeggen, u in de eerste plaats, sprak hij. Grietje is de brandstichtster!

De schout deinsde verschrift achteruit, toen zag hij den commissaris aan, alsof hij zich overtuigen wilde, of zijn verstand niet verbijsterd ware. Het ernstig geelaat van Schmock kon hem niet lang in twijfel laten.

— Almachtigen God! riep hij, terwijl hij bijna ineenzakte. — Doch neen, dit kan niet waar zijn, het is onmogelijk! Ge wilt me slechts angst aanzagen....

— Ik zou er veel voor geven, wanneer ik u deze smart had kunnen besparen, hernam Schmock. Want ik gevoel hoe zwaar dat ongeluk eenen vader vallen moet.

— Grietje, Grietje, mijn kind, eene brandstichtster! riep de schout in 't diep gevoel zijner smart.

Toen bedekte hij zijn geelaat met beide handen. Zoo bleef hij roerloos staan. Slechts het sidderende van zijn krachtig lichaam verried, wat er in hem omging.

— Ik heb Grietje nauwkeurig nagegaan, ging Schmock voort. Een ziekelijke toestand van haren geest schijnt haar tot de misdaden aangedreven te hebben; dat vermindert hare schuld.

De schout liet zijne handen langzaam zakken; zijn gezicht scheen in weinige oogenblikken jaren ouder geworden te zijn.

— Commissaris, sprak hij, is zij werkelijk schuldig, dan kan niets hare misdaad verkleunen; maar nog geloof ik het niet, voordat ik uit haar eigen mond de bekentenis gehoord heb!

— Wie zou dezen twijfel het hart van een vader ten kwade duiden! merkte Schmock aan. Nog heb ik Grietje niet verhoord, ik wilde u eerst daarvoor voorbereiden. Ik zal het ook thans nog geerne uitstellen, wanneer gij zulks verlangt?

— Neen, neen! riep de schout. Deze onzekerheid zou mij doodop!

Hij verliet de kamer om zijne dochter te halen.

Wij herhalen het: de openbare verachting alleen moet zulke eerloosheden beantwoorden.

Paasch eieren.

De goede inwoners van Tongeren hebben deze week hunne contributie biljetten gekregen voor het jaar 1874. Wij verzoeken hen eenen oogslag te werpen op de cijfers hunner belastingen van verleden en van dit jaar.

De opcentiemten ten voordeele der gemeente op de grondbelasting, die vroeger maar 27 ten honderd beliepen, bedragen nu 50 ten honderd!

De opcentiemten op de personeele belastingen ten voordeele der gemeente, zijn ook van 27 tot 50 verhoogd.

De goede jongens die over twee jaren hunne stem aan de liberalen gaven, moeten goed weten dat het de liberale meerderheid van het stadhuis is die ons dat schoon geschenk aan de hand doet. Drie-en-twintig per honderd verhooging op de grond en personeele belasting, dat zijn verduiveld dure paasch eieren.

Maar dat is nog alles niet.

De contributie biljetten behelzen niets anders dan de verhooging der belastingen op grond en personeele contributie. Maar daarenboven zullen de inwoners van Tongeren nog nieuwe belastingen te betalen hebben op de brandverzekeringen, op de honden, op de grafmonumenten, de rijtuigen enz. Deze worden hun niet gevraagd door de administratie der contributiën, maar door den heer stads-ontvanger, die hun binnen kort eene kwittantie zal aanbieden.

Wie niet wil hooren moet voelen zegt het spreekwoord.

Vervolg in Zwitserland.

Een brief welke uit Jura aan den *Unionist* van Parijs geschreven is, bevat hartroerende bijzonderheden over den godsdienstigen toestand in Zwitserland. Ziehier den bijzondersten inhoud van dit schrijven:

« De zaken gingen niet beter. Er werd toevoelucht genomen tot uiterste middelen en de uitvoerende raad sprak in eene verbanning uit tegen zeven-en-negentig priesters, welke de protestatie van genegenheid en zelfopoffering tot den bisschop van Bazel onverteekend hadden.

« Dit besluit was onrechtvaardig, willekeurig, ongrondwettelijk; het kwetste de rechten van vreedzame burgers, welke beschermd waren door hun eerbare leven: geene enkele rechtbank had een vonnis tegen hen uitgesproken, er was geene hoegenaamde overtreding bevonden, en nochtan veroordeelde het gouvernement van Bern, door een enkelenn pennetrek zeven-en-negentig zijner onderhoorigen, tot verbanning en zond hen als zooveel misdadigers en schuldigen in ballingschap.

Weinige minuten later trad hij met Grietje weer binnen.

Dit ongelukkig meisje scheen een voor gevoel te hebben van hetgeen haar te wachten stond; hare wangen waren nog bleeker geworden en hare oogen rustten met een onmiskenbare uitdrukking van angst op Schmock.

De commissaris zag haar een oogenblik zijwend aan. Hij kon aan de schuld van het meisje niet meer twijfelen, en toch scheen het hem ook bijna onmogelijk dat dit teedere kind zulke zware misdaden zou kunnen begaan hebben.

— Vraag! vraag! riep de schout.

Hij scheen den tijd niet te kunnen afwachten dat hij het zware woord van schuld of onschuld van de lippen van zijn kind zou vernemen.

Schmock was niet in staat een lang verhoor in te stellen; hij kon vader en dochter niet lang pijnigen.

— Grietje, sprak hij, terwijl hij het meisje eene schreden naderde, Grietje, gij hebt de branden, die zooveel onheil het over dorp gebracht hebben, gesticht?

Het meisje zag hem half van ter zijde aan als had zij deze vraag sedert lang verwacht.

— Spreek de waarheid, riep de schout, gij moet die voor uwen vader en God verantwoorden.

Grietje sidderde. Haar oog zwierf, alsof zij ergens hulp zocht, door de kamer.

— Spreek de waarheid! herhaalde de schout. Zijt gij schuldig?

— Ja! gaf Grietje met een doffe stem ten antwoord.

— Ja, ja! riep de ongelukkige vader. Hebt gij ons die onheilen berokkend? Zijt gij de brandstichter?

— Ik ben het! luidde het antwoord.

— Almachtigen God, riep de schout en zonk op eenen stoel, zijn geelaat met beide handen bedekkende.

Met de uitdrukking van eene naamlooze smart, staalde het meisje hem aan, want geene stem